

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

UN VOT DE PÉS.

Vaja, Sr. Fontrodona, veig que vosté tenia rahò: «are han pujat los séus» y la proba de que son los séus es que ningú l' hi diu res.

Jo crech que vosté ha sapigut imposarlos una pila de kilògramos de respecte.

Y com que si 'l volian remoure haurian de ferho á pés de brassos, la veritat es, que no hi ha ningú que s' hi empenyi.

Perque vaja, després de tot, allò de treure als regidors á barrinadas es una cosa que no s' istila.

Si fós possible entrar á dintre del seu pensament! De segur que trobariam molta semblansa entre vosté y 'l bé de Pasqua.

¿No 'u ha reparat may?

Es á la Esplanada entre mitj del remat, una familia s' hi presenta, 'l tria, se l' emporta, y 'l pobre animal ó se 'n vá de la remada ab los ulls tristos, llagrimosos y exhalant cada crit que parteix l' ánima.

Pero arriba á casa, 'l noy xich ja l' hi té un manat d' aulfals, l' atipan, l' acarician, lo treuhen á passeig, y la mare diu al seu marit:

—Mira Joseph, mira 'l nostre Ricardet ab lo bé, sembla Sant Joan.

Y ja n' hi ha prou, passa Pasqua florida, passa Pas-

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals. Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18.

qua granada, y 'l bé: no sols viu content y satisfet, si no que ab la bona vida s' engreixa y 's posa rodó com una bola.

Per l' Ajuntament de Barcelona, com per tot Espanya ha passat també la Pasqua de Resurrecció, y per are á vosté encare l' alimentan y l' engreixan.

Devegades déu cavilar, pensant ab lo Sr. de Duran. —Vet aquí lo que te no tenir una rica de calma, déu dir vosté. No es estrany que D. Enrich estigant magrel!

«Si enhorabona en lloch d' abandonar la vara s' hi hagués fet posar unas baranillas y un forro de seda, hauria tingut vara y paraguas per aguantar lo zubasco.

«Vá voler anar depressa, vá precipitarse, per allò del honor, la dignitat y altras cosas aixis de las quals no se 'n pot tirar cap tros á l' olla, y s' ha quedat fet un home com los altres, sense vara y sense metro.

Jo en cambi... En fi, que á la mort bé hi arribarem prou, tot xano, xano.»

Aquest dia vaig admirarlo. Vosté va ser lo número hù del Ajuntament.

Vosté vá demostrar ab aquella innegable forsa de caràcter que l' hi regoneix tothom, que si hi ha al mon un regidor digne de ser nombrat regidor perpetuo, aquest regidor es vosté.

Vosté mereix que l' admirin totas las nacions d' Europa, d' América, d' Assia, d' Africa, de l' Oceania y fins de las Islas Balears.

Vá donar una proba de una virtut avuy dia casi del tot desconeguda. Vá ser agrahit.

Se tractava en sessió pública d' expurgar las llistas electorals; pero de ferhi una expurgada seria, radical com la que han dut á cap en los arbres de la Rambla.

Nada menos que havian de desapareixe de las indicadas llistas serenos, municipals, guarda paseyos y de consums, temporers y empleats.

Anavan á desapareixe 'ls electors de la majoria del Ajuntament de Barcelona.

Anavan á posarse las cosas com avants, y 'ls pobres empleats que are nombran als séus amos haurian quedat á la disposició de aquestos: los amos haurian nombrat als séus empleats.

¿S' ha vist un escándol semblant?

Y no obstant, á pesar de las rahons de vosté, á pesar de l' influencia de vosté, á pesar de que fins are ningú s' havia atrevit ab en Fontrodona, l' expurgada vá ser decidida en sentit afirmatiu, y vint vots contra un van

decretar que 'ls empleats quedarian borrats de las llistas.

L' únich vot favorable als empleats era 'l seu, Sr. Fontrodona.

Los empleats estan en lo cas de ferhi una serenata, tocant la gratitud de 'n Clavé.

Després de tot, lo seu vot val més que 'ls vint que van contrariarlo.

Ab uns canastrons, ab unas balansas, ab una bàscula, fins ab una romana, si l' hi está bé, aquí 'm té D. Ignasi, disposat á demostrar davant de tot lo mon que 'l seu vot es lo que fa més pes.

LO 14.792.

No soch fill de Barcelona; pero casi puch dir que aquesta es la méva terra. Per sant Joan farà quaranta vuyt anys que vaig arribar, pobre, desamparat y fugint dels desastres de la guerra civil.

Tenia dotze anys: en lo meu poble feya de espardenyer. Los carlins varen cremarnos la casa després de saquejarla, y 'ls meus pares, al veure's davant de las fumejantas ruinas de aquellas tapias que representavan tota sa fortuna y benestar, no podent resistir la seguretat de un pervindre de miseria, van deixarme orfe d' ells y de tothom, puig que com lo amor dels pares, no n' hi ha pas cap més.

Aquí me n' vaig venir, descals, mal vestit, tant pobre de diners com de esperansas, sens' altra fortuna que dos agullas llargas del ofici, un canó de canya per posarlas, un palmell de cascoleta y la petxina per posarhi 'l canem sucat ab una mica d' oli.

Barcelona no era lo que avuy. Altas y groixudas murallass la enrotllavan per tots costats, sens deixarla sortir per lloch, lo mateix que si fóra de aquell estret cercol de pedra, no més hi haguessen miseries y grans perills. Avuy fora aquella valla, la antiga ciutat ha vessat per tots costats, inundant de fabricas, palaus y casas aquella planura, ahont solzament s' hi sortia pera passejar fins á la hora de tancar-se 'ls portals. A dintre hi ha hagut tal cambi, que poch carrers quedan com jo 'ls vaig veure per primera vegada. A la Rambla tot eran convents; lo carrer de Fernando no passava, arribant no més fins al carrer de Avinyó; allí s' tancava ab una casa que hi havia una boliga de sastre que encare 'm sembla que la veig. Los Caputxins tenian lo convent, que després va ser Teatro y are es la Plassa Real. Lo Liceo era dels Trinitaris descalsos, aquells que tot l' any menjavan de peix.

Lo Barcelona de quan jo vaig arribar, era un poble comparat ab lo Barcelona de are; no obstant jo m' hi trobava perdut y sense saber per quin cap tirar. Tenia gana, caminava sens poder satisferla y l' exercici me

tot lo dia anant aixís.
¡De setze 'l vi la gent crida...!
¡de setze 'l vi!
 En sa casa hi ha bandera
 vermellosa y de languins,
 ordenansa tè a la porta
 y en lo balcó cobrellit.
 De xicots una caterva
 al detrás lo van seguint,
 les ganassas també 'l miran,
 general tothom li diu.

¡De setze 'l vi la gent crida...!
¡de setze 'l vi!
 Passadas las carnestoltas
 tornava á embrutarse 'ls dits
 ab la pega y lo nyinyol
 sabatas y borceguins,
 y cantant deya l' bromista:
 —Mès la gent parla de mí
 que d' un general de veras;
 he lograt lo mèu desitj

¡De setze 'l vi la gent crida...!
¡de setze 'l vi!
 ¡Si l' haguessin conegut
 al bromista d'en Magi,
 n' era un home, n' era un home
 n' era un home divertit.
 Vá voler ser general
 y lográ lo sèu desitj.
 fácil cosa, fácil cosa,
 fácil cosa en est país.

¡De setze 'l vi la gent crida...!
¡de setze 'l vi!
 R. ARÚS ARDERIU.

LA MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS DE HOMES CÉLEBRES.

Lo bisbe de Dol vá tenir una entrevista ab lo rey de Fransa demanantli 'l retorn dels protestants, parlant en nom del clero.

Lo bisbe de Sant Pol vá preguntarli:
 —Ab quin dret vos havéu atrevit á parlar en nom dels vostres companys, sense péndreus la pena de consultarlos?

Lo bisbe de Dol vá respondre:
 —He consultat ab un Sant Cristo y aixó basta.
 L' altre bisbe vá dirli:
 —Está molt bé; pero vos deviau repetir exactament las mateixas paraulas del Sant Cristo.

Milord Marlboroug estava en una trinxera ab un amich y un nebot y una bala de canó féu saltar lo cervell sobre la cara del nebot que vá recular plé d' espant.

—Y arel vá dirli l' oncle, sembla que aixó t' admirat de que un home que tenia un cervell tant gran s' exposés sense més ni més á un perill semblant.

ESQUELLOTS.

Diu lo ditxo: «Qui no tè altra cosa que fer al gat pentina.»

Pero aquest ditxo no resa res ab los bisbes. A la güenta quan los bisbes no tenen res més que fer, fan pastorals.

Exemple: 'l nostre amantíssim prelat, D. Joseph Maria de Urquinaona.

Ell s' ha proposat convence'ns de que 'ls poders de la terra no s' atreveixen á retxassar de cara l' acció desoladora de la Revolució.

De que s' organisan sinagogas de Satanás dintre mateix del catolicisme.

De que en l' Europa entera, en Asia, en Africa, y en lo grupo d' islas que forman l' Oceania, per tot arréu hi ha premsa herética que destila 'l veneno més pernicios que ha vomitat l' infern.

De que Roma es avuy lo baluart del infern.

De que may havia sufert l' Iglesia una persecució tant gran com avuy dia.

Y de otras moltas cosas per l' istil.

Jo, ab tot lo respecte degut al nostre amantíssim pastor, expressaré ma opinió.

Lo Sr. bisbe tal vegada s' recorda massa de qu' es andalús, y 'ls andalusos ja se sab, ho exageran tot.

Y 'l Sr. bisbe ho exagera tot: los atachs á la Revolució y 'ls atachs á la gramática, fins las dimensiones de las sévas pastorals, olvidantse de que aquesta es la terra del treball, y que per consegüent no tenim temps per perdre.

Jo ja 'u veig: ja que no está gaire bèn escrita, al menos que la pastoral siga notable per la séva llargaria.

A més de tot aixó, resulta que s' imprimeix en lo *Diari* de 'n Brusi ab una lletra petita y estreta, capás de tirar á perdre la vista més bona.

—No importa, deya un capellá conegut mèu, que llegint las pastorals del bisbe 'ns torném cegos...

—Bravo home, bravo.
 —No 'ns tornarém cegos del tot: sempre 'ns quedaran los ulls de la fé.

El *Correo Catalan* ha decidit dugas cosas:
 Primera: sortir dos vegadas al dia.
 Segona: assistir á las funciones de teatro.
 Un' altra cosa falta que decideixi: treure's la corona, perque al teatro s' hi ha de anar sense sombre-ro, y l' hi veurian.

En l' última sessió que vá tenir l' Ajuntament, vá descubrirse que 'l Sr. Font y Mariajes venia cobrant recibos de 2,500 pessetas sense las formalitats de gudas.

Ja 'u deya 'l mèu avi:
 —Vaja, en aquest Barcelona s' ha perdut la *formali-tat*.

Ahir dijous vá donarse un ball á Romea per la so-cietat catalana de amichs de l' ensenyansa laica.

Cullit al vol:
 —Mascareta, treguis la careta, ensenyim la cara.
 —No pot ser.
 —Com s' entén!.. Miri que aquí som amichs de l' *ensenyansa laica*.

Ja s' ha tancat la cassa, y aquest any los cassadors barcelonins han fet com lo passat, una gran festa re-matada ab un gran tiberi.

Allá á ca 'n Justin, tots nosaltres, deya un cassa-dor, aixís los que tenim bona punteria com los que no han tocat may al blanco, tots absolutament varem demostrar que sabiam cassar al plat.

En nom de las perdius, dels conills y sobre tot de las *quatllas* qu' es lo que més agafan los cassadors, los dono las gracias per aquest mitj any de tranquili-tat que deixan á las pobres bestiolas.

L' altre dia 'l Brusi reproduhia un párrafo de un periódich masónich, fent l' elogi de la franc-maso-neria.

¡Ay Sr. Mañé, Sr. Mañé!..
 Que cert qu' es alló que diuhén: «La cabra siempre tira al monte.»

Un desitj als mèus lectors:
 Que passin un carnestoltas bèn divertit: guárdinse d' esbronchs, y procurin donarne.

Si algú de vostés, lectors mèus, se disfressa, y tro-ba pel carrer al Sr. Fontrodona fassi 'l favor de donarli recados de part mèva.

Una dona escamada perque á la nit lo sèu marit l' hi fugia y se n' hi anava á un ball de máscaras, vá pendre una resolució desesperada.

Vá cusirlo al llit.
 —No n' has tret res, l' hi deya una amiga: aquesta nit també era al ball, y tú mateixa l' hi has fet lo traje.

—¿Cóm es possible?
 —Anava embolicat ab un llensol, disfressat de fan-tasma.

QUÉNTOS.

Era una dama molt vella y molt aficionada á dissi-mular los anys per medi de cosméticos, pomadas y perfums.

—¿Qué volen ferhil deya un' altra senyora. N' hi ha que per que 'ls embalsamin esperan morirse; ella, en cambi, 's fá embalsamar de viu en viu.

—Escolta amich mèu, deya un pollo. Me trobo en un cas apurat, y voldria que 'm donguessis un bon consell.

—Explica't.
 —Quan una senyora casada insulta á un home já qui ha de demanar satisfacció dels insults?

—Si es casada com dius, me sembla que al sèu marit.
 —Perfectament: donchs llavors tindré 'l disgust d' enviarte als padrins.

—¿A mí?
 —A tú.
 —Per quin motiu.
 —Ja t' ho dirán ells mateixos.

Després vá saber que l' amich vá atrevirse á dirigir unas quantas galanterias á la séva senyora, y que

aquesta se 'l vá treure del davant ab quatre fástichs.

Un calavera desfet, deya en mitj de una colla de companys, menjant y bebent plé d' alegria.

—¿Qui havia de dirho! Jo anys endarrera ab una mica més me faig jesuita. Se n' hi vá venir de un cabell.

Resposta de un amich que l' hi coneixia la flaca.
 —Si, senyors: se n' hi vá venir de un cabell de dona.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Un senyor *prima al revés*
 d' un *dos girada*, de pam
 estava empleat fá un més
 no 'm recorda ja en quin ram.
 Li han donat ja la *total*
 mes se casa ab ma *tres quarta*,
 que conta ab molt capital
 y que de nom se diu Marta.

PAU SALA.

II.

Es tant cert que tens *segona*
 com que *prima* es musical;
 apa, rumia una estona
 vés si trobas lo *total*.

UN TAPE Y F. de T.

MUDANSA.

Avuy he mort una *tot*
 tapantli la *tot* bèn bé,
 y la *total* 'l he donada
 á n' en *tot*, lo mèu barber.

TITELLA.

QUADRAT DE PARAULAS.

Sustituir los punts ab lletas que llegidas vertical y ho-risontalment digan; la 1.ª ratlla un apellido; la 2.ª una ciutat; la 3.ª lo que no tè tothom; y la 4.ª un personatge bí-blich.

FELIU FELIU.

COMBINACIÓ NUMERICA.

Sustituir los punts ab números que sumats vertical, diagonal y horisontalment donguin un total de 35.

REYET DEL OLIMPO.

CONVERSA.

—Ola, Pere, d' ahont vens?
 —De treballar.
 —De que fás?
 —Y tú? jo treballo á casa la Pepa.
 —Per are jo penso posar un magatsem de...
 —De que?
 —Ja ho sabs.

LLARCH Y PRIM.

GEROGLIFICH.

A B
 B B
 T T
 A

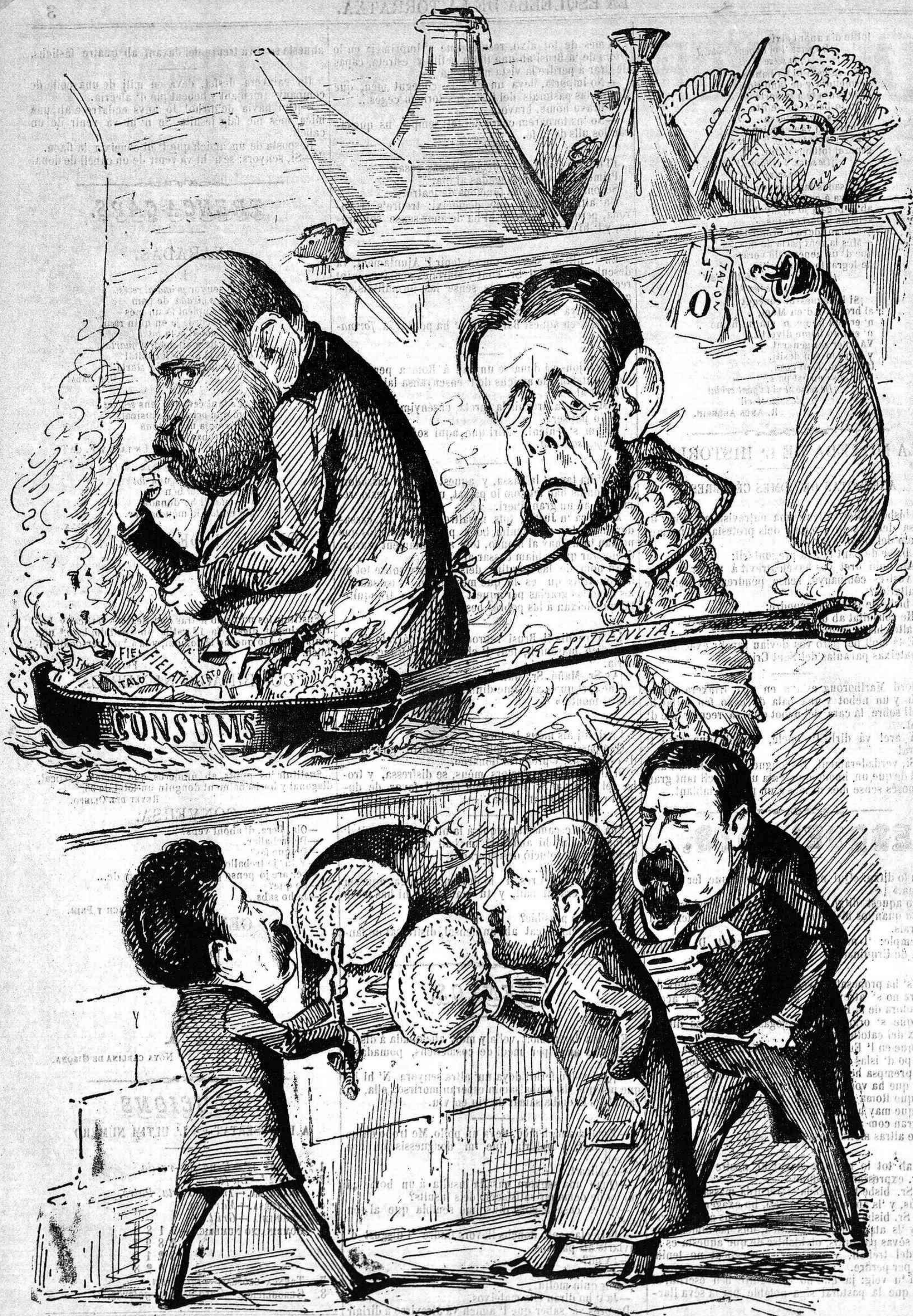
NOVA CARLINA DE GIRONA.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

- XARADA 1.ª—E-na-mo-ra-da.
- IDEM 2.ª—Bu-fos.
- ANAGRAMA.—Tropa, Porta, Patró.
- CONVERSA.—Mariano.
- SINONIMIA.—Grill.
- COMBINACIÓ NUMERICA.—

9	1	8	2
2	8	9	1
8	2	1	9
1	9	2	8
- TRENCA-CLOSCAS.—Iguatada.
- GEROGLIFICH.—Casa vella té goteras.

Tant mateix desde que ventan lo foch, sembla que tots los que volian agafar la payella pèl mànech se creman los dits.